

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6To/3/2017
Identifikačné číslo spisu: 9515100091
Dátum vydania rozhodnutia: 20. februára 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9515100091.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika, sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského na verejnom zasadnutí konanom 20. februára 2019 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného E. Z. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 12. apríla 2017, sp. zn. BB-4T/18/2015, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. z r u š u j e sa rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 12. apríla 2017, sp. zn. BB-4T/18/2015.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec sa v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 12. apríla 2017, sp. zn. BB-4T/18/2015, na základe skutkového stavu

po tom ako C. B. v presne nezistenom období roku 2013 na internetovom portáli zverejnil ponuku s možnosťou vybavenia technickej a emisnej kontroly, si dňa 10.03.2014 C. B. počas telefonickkej komunikácie vyžiadal od H. P., v súvislosti s vybavením technickej a emisnej kontroly na osobnom motorovom vozidle zn. Hyundai i20, EČ: L sumu 110,- eur, z ktorej suma 59,- eur mala byť určená na úhradu poplatkov v zmysle platného cenníka, suma 20,- eur mala byť určená kontrolnému technikovi Stanice technickej kontroly PESCA International, s.r.o., so sídlom Trenčianska cesta č. 2334/45, Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „STK PESCA International“) a zvyšnú časť sumy 30,- eur si za sprostredkovanie mal podeliť spolu so svojím otcom E. B., následne dňa 12.03.2014 v čase medzi od 08:30 h do 10:30 h v Novom Meste nad Váhom, na parkovisku Obchodného domu Tesco, E. B. prijal od H. P. požadovanú sumu, ktorú následne podľa popísaného postupu rozdelil, pričom E. Z., ako kontrolný technik STK PESCA International, prijal dňa 12.03.2014 v čase od 10:20 h do 12:42 h v priestoroch budovy stanice technickej kontroly na Trenčianskej ceste 2335/45 v Novom Meste nad Váhom od E. B., finančnú hotovosť vo výške 20,- eur, pozostávajúcu z dvoch kusov bankoviek v

nominálnej hodnote 10,- eur, ako úplatok za to, že na osobnom motorovom vozidle zn. Hyundai no, Eč: Z. vykoná technickú a emisnú kontrolu podľa zákona NR SR č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a vozidlo prejde cez kontrolu.

Za spáchanú trestnú činnosť súd uložil obžalovanému

podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, ktorého výkon podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona podmienčne odložil. Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona zároveň súd uložil probačný dohľad nad správaním obžalovaného počas skúšobnej doby, ktorú podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona určil v trvaní 5 (päť) rokov. Podľa § 51 ods. 3 písm. c/ Trestného zákona súd uložil obžalovanému obmedzenie - zákaz stretávania sa počas skúšobnej doby s technikmi a pracovníkmi staníc technickej kontroly na území Slovenskej republiky. Ďalej podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona súd uložil obžalovanému peňažný trest vo výmere 160,- € (jednostošešťdesiat eur) a pre prípad úmyselného zmarenia peňažného trestu podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona náhradný trest odňatia slobody 2 (dva) týždne. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona súd obžalovanému uložil trest zákazu činnosti vykonávať povolanie technika stanice technickej kontroly na dobu 5 (päť) rokov.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný E. Z. na hlavnom pojednávaní konanom 12. apríla 2017 odvolanie vo výroku o vine a treste, ktoré doplnil v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu. V odôvodnení odvolania namietal nejasnosť, neúplnosť skutkových zistení a nesprávne právne posúdenie zisteného skutku. Poukázal na to, že súd sa nevyrovnal so všetkými, pre rozhodnutie významnými okolnosťami a nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy. Obžalovaný sa nestotožnil s tvrdením súdu, že z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní by bolo možné jednoznačne a bez pochyb vyvodit' záver o tom, že sa dopustil zločinu prijímania úplatku. Rovnako namietal, že konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku trpí viacerými vadami, a to najmä, že súd prvého stupňa sa neriadil dôsledne právnym názorom vyslovenom v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. decembra 2016, sp. zn. 6 To 2/2016, a dôkazy na hlavnom pojednávaní dňa 12. apríla 2017 nevykonali v súlade s Trestným poriadkom, resp. súd vychádzal z dôkazov, ktoré nemožno použiť ako dôkazy pred súdom. V tejto súvislosti namietal, že súd na hlavnom pojednávaní z 12. apríla 2017 konfrontoval obžalovaného a svedkov (C. B. a E. B.) s ich výpoveďami z prípravného konania. Uvedený postup považuje obžalovaný za nezákonný, nakoľko podľa právneho názoru najvyššieho súdu boli výpovede týchto osôb z prípravného konania vykonané v rozpore so zákonom, sú nulité, a preto nepoužiteľné ako dôkaz v konaní pred súdom. Nestotožnil sa ani s argumentáciou súdu prvého stupňa, že nezákonnou bola len časť výsluchu obžalovaného C. B.. Jediným výsluchom týchto osôb použiteľným ako dôkaz pred súdom je podľa obžalovaného ich výsluch na hlavnom pojednávaní z 12. apríla 2017 postupom podľa Trestného poriadku, t.j. samostatnou spontánnou výpoveďou svedkov a obžalovaného a následnými otázkami s cieľom odstrániť rozpory vo výpovediach. Ďalej spochybnil výsluch svedkyne JUDr. L. k časti výpovede C. B. na čl. 83, keďže v súlade s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa svedkyňa ako vyšetrovateľka nemôže v pozícii svedka vyjadrovať k obsahu výpovede vypočúvanej osoby (per analogiam R 26/1989). Poukázal aj na to, že prokurátor v záverečnej reči na hlavnom pojednávaní z 12. apríla 2017 označil svedkov B. ako nedôveryhodných. Na základe uvedeného obžalovaný skonštatoval, že žiaden dôkaz ho neusvedčuje zo spáchania zločinu prijímania úplatku.

Obžalovaný v podanom odvolaní namietal aj zmenu, resp. doplnenie skutkovej vety výroku rozsudku súdom, ktorú nenavrhol prokurátor v záverečnej reči, ani počas hlavného pojednávania dňa 12. apríla 2017. V tejto súvislosti uviedol, že súd v rámci kontradiktórnosti konania nenahrádza činnosť polície a obžaloby. Rovnako preto súd ani nemá naprávať chyby, resp. nedostatky obžaloby v oblasti skutkových zistení preukázaných v konaní počas dokazovania. Aj napriek vyššie uvedenej zásade súd vlastnou aktivitou upravil skutkovú vetu v tom smere, že na záver obžalobného skutku doplnil spojenie „a vozidlo prejde cez kontrolu". Vyslovil názor, že pokiaľ by súd ustálil takéto závery výlučne z výpovede C. B. z prípravného konania, tak opätovne ide o nezákonnú výpoveď, ktorá ako dôkaz nie je použiteľná pred súdom. Obžalovaný nemal vedomosť o tom, že C. B. sľúbil agentovi a

iným osobám v inzerátoch, že vybaví emisnú a technickú kontrolu na osobných motorových vozidlách. Zdôraznil, že podľa výpovede C. B. išlo pri týchto „sľuboch“ o podvod, resp. ak by sa nejaké závady na vozidlách vyskytli, odstránil by ich jeho strýko. Je toho názoru, že súd zahrnul slovné spojenie „a vozidlo prejde cez kontrolu“ do skutkovej vety aj preto, že polícia cez STK nechala prejsť vozidlo, ktoré žiadne závady nemalo a cez STK a EK by prešlo aj tak. Vyslovil názor, že obžalobe teda absentoval jednoznačný dôkaz, že obžalovaný Z. nechal prejsť cez STK a EK vozidlo so závadami, hoci také nemalo prejsť cez kontrolu. Podľa obžalovaného neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty zločinu prijímania úplatku, a to, že obstarávaním vecou všeobecného záujmu je záujem spoločnosti a riadnom výkone kontrol motorových vozidiel, nakoľko v konaní nebolo preukázané, že obžalovaný nechá prejsť cez STK a EK aj vozidlo s vadami. V tejto súvislosti opätovne poukázal na výpoveď svedka - agenta H. P., ktorý obžalovaného neusvedčuje priamo, resp. nepriamo žiadnym spôsobom z akejkoľvek nelegálnej činnosti. Naopak, obžalovaný vykonával kontrolu STK a EK v súlade so zákonom a pri výkone kontroly ho upozornil na prípadný nedostatok ohľadne jedného svetla. Dodal, že svedok - agent H. P. nebol ani len prítomný pri údajnom odovzdávaní peňazí. Obžalovaný ďalej zdôraznil, že ani C. B., E. B. ani svedok - agent H. P. nevedeli, ktorí z technikov STK bude vykonávať kontrolu a výber obžalovaného E. Z. bol náhodný. Aj z tejto okolnosti je podľa obžalovaného zrejmé, že o žiadnom úplatku nevedel, nevyžiadal si ho a ani ho neprijal. Obžalovaný taktiež zastáva názor, že agent prekročil svoje oprávnenia agenta stanovené zákonom, nakoľko sa jednalo o jednoznačné iniciatívne navádzanie agenta - policajnú provokáciu.

Z vyššie uvedených skutočností je preto podľa obžalovaného možné vyvodit' záver, že nie je jednoznačne a nepochybne preukázané, že sa skutok stal, že ho spáchal obžalovaný a že predmetný skutok je trestným činom, nakoľko po vykonanom dokazovaní existujú vážne pochybnosti o týchto tvrdeniach, pričom súd musí vychádzať pri svojom rozhodovaní výlučne z jednoznačných dôkazov zadovážených zákonným a procesným spôsobom a nie z dohadov, indícií a ničím nepodložených špekulácií, teórií a fabulácií. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 12. apríla 2017, sp. zn. BB-4T/18/2015, v plnom rozsahu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K odvolaniu obžalovaného sa nevyjadril prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v súdom stanovenej lehote.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na podklade podaného odvolania preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov prvostupňového rozsudku, proti ktorým obžalovaný podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného E. Z. je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky mal z obsahu spisu za preukázané, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru Národnej kriminálnej agentúry, ČVS: PPZ-878/NKA-PK-BA-2013 z 13. marca 2014 bolo v zmysle § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie obžalovaným C. B., E. B. a E. Z. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal dňa 4. mája 2015 pod sp. zn. VII/2 Gv 217/13/1000-40, obžalobu na obžalovaných C. B., E. B. za zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona a na obžalovaného E. Z. za zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené v obžalobe.

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 20. júla 2015, sp. zn. BB-4T/18/2015, boli obžalovaní C. B., E. B. uznaní vinnými zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. a obžalovaný E. Z. bol uznaný vinným zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

po tom ako C. B. v presne nezistenom období roku 2013 na internetovom portáli zverejnil ponuku s možnosťou vybavenia technickej a emisnej kontroly, si dňa 10.03.2014 C. B. počas telefonickej

komunikácie vyžiadal od H. P., v súvislosti s vybavením technickej a emisnej kontroly na osobnom motorovom vozidle zn. Hyundai i20, EČ: L sumu 110,- Eur, z ktorej suma 59,- Eur mala byť určená na úhradu poplatkov v zmysle platného cenníka, suma 20,- Eur mala byť určená kontrolnému technikovi Stanice technickej kontroly PESCA International, s.r.o., so sídlom Trenčianska cesta č. 2334/45, Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „STK PESCA International“) a zvyšnú časť sumy 30,- Eur si za sprostredkovanie mal podeliť spolu so svojim otcom E. B., následne dňa 12.03.2014 v čase medzi od 08:30 h do 10:30 h v Novom Meste nad Váhom, na parkovisku Obchodného domu Tesco, E. B. prijal od H. P. požadovanú sumu, ktorú následne podľa popísaného postupu rozdelil, pričom E. Z., ako kontrolný technik STK PESCA International, prijal dňa 12.03.2014 v čase od 10:20 h do 12:42 h v priestoroch budovy stanice technickej kontroly na Trenčianskej ceste 2335/45 v Novom Meste nad Váhom od E. B., finančnú hotovosť vo výške 20,- Eur, pozostávajúcu z dvoch kusov bankoviek v nominálnej hodnote 10,- Eur, ako úplatok za to, že na osobnom motorovom vozidle zn. Hyundai i20, EČ: L VIN: H vykoná technickú a emisnú kontrolu podľa zákona NR SR č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov so záverom, že vozidlo aj v prípade zistených nedostatkov uzná za spôsobilé na prevádzku, a zvyšnú časť sumy 30,- Eur si na Trenčianskej ceste v Novom Meste nad Váhom v osobnom motorovom vozidle zn. VOLKSWAGEN PASSSAT, EČ: J za sprostredkovanie podelil C. B. spolu s E. B..

Obžalovanému E. B. bol uložený podľa § 329 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. mu súd výkon uloženého trestu podmienienečne odložil, súčasne mu uložil probačný dohľad nad správaním počas skúšobnej doby. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov. Podľa § 51 ods. 3 písm. c/ Tr. zák. súd obžalovanému uložil obmedzenie - zákaz stretávania sa počas skúšobnej doby s technikmi a pracovníkmi staníc technickej kontroly na území Slovenskej republiky. Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. mu súd uložil peňažný trest vo výmere 160,- eur (stošesťdesiat eur). Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd ustanovil obžalovanému pre prípad úmyselného zmarenia peňažného trestu náhradný trest odňatia slobody 2 (dva) týždne. Obžalovanému C. B. bol za spáchanú trestnú činnosť podľa § 329 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému výkon uloženého trestu podmienienečne odložil a uložil mu probačný dohľad nad správaním počas skúšobnej doby. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov. Podľa § 51 ods. 3 písm. c/ Tr. zák. mu súd uložil obmedzenie - zákaz stretávania sa počas skúšobnej doby s technikmi a pracovníkmi staníc technickej kontroly na území Slovenskej republiky. Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. mu súd uložil peňažný trest vo výmere 160,- eur (stošesťdesiat eur). Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad úmyselného zmarenia peňažného trestu uložil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody 2 (dva) týždne. Obžalovanému E. Z. bol za spáchanú trestnú činnosť uložený podľa § 329 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému výkon uloženého trestu podmienienečne odložil a uložil mu probačný dohľad nad správaním počas skúšobnej doby. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov. Podľa § 51 ods. 3 písm. c/ Tr. zák. mu súd uložil obmedzenie - zákaz stretávania sa počas skúšobnej doby s technikmi a pracovníkmi staníc technickej kontroly na území Slovenskej republiky. Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. súd uložil E. Z. peňažný trest vo výmere 160,- eur (stošesťdesiat eur). Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad úmyselného zmarenia peňažného trestu uložil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody 2 (dva) týždne. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu súd uložil trest zákazu činnosti vykonávať povolanie technika stanice technickej kontroly na dobu 5 (päť) rokov.

Proti tomuto rozhodnutiu podali obžalovaní C. B. a obžalovaný E. Z. v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Obžalovaný C. B. prípisom z 15. marca 2016 zobrať podané odvolanie späť. Späťvzatie odvolania vzal na vedomie predseda senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6To/2/2016 z 12. apríla 2016.

Na podklade podaného odvolania obžalovaného E. Z. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol uznesením, sp. zn. 6To/2/2016, z 21. decembra 2016 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. c/, ods. 3 Tr. por. napadnutý rozsudok vo výrokoch o vine a treste u obžalovaného E. Z. zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica, aby ju v potrebnom

rozsahu znovu prejednal a rozhodol. V odôvodnení rozhodnutia najvyšší súd poukázal na to, že rozsudok súdu prvého stupňa je chybný pre chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať a vykonať ďalšie dôkazy. Najvyšší súd vytkol prvostupňovému súdu skutočnosť, že z výpovedí E. B. a E. Z. na hlavnom pojednávaní nevyplývajú žiadne skutočnosti zo skutkovej vety týkajúce sa záveru o tom, že aj v prípade zistených nedostatkov sa auto uzná za spôsobilé na prevádzku. Najvyšší súd skonštatoval, že je nesporne preukázané, že E. B. odovzdal E. Z. 20,- eur na STK, ktorý si tieto peniaze nepýtal. Najvyšší súd mal za preukázané, že peniaze neboli za urýchlené vybavenie STK. Zdôraznil, že podstatnou chybou prípravného konania bol výsluch obžalovaného v rozpore s ustanovením § 122 Tr. por., ale aj na hlavnom pojednávaní nebol vykonaný v súlade s § 258 ods. 1 Trestného poriadku. Najvyšší súd nariadil prvostupňovému súdu odstrániť nejasnosť z protokolácie obžalovaného C. B. na č.l. 83 spisu a to „... čo myslí tým, že je to vybavené, jako, že sa vybaví estekáčka a emisná skrátka, že prejde cez kontrolu, pán Z. sa o to postará ...“, nakoľko podľa názoru najvyššieho súdu nebolo zrejmé, či je to otázka vyšetrovatelky alebo aj odpoveď obžalovaného. Najvyšší súd Slovenskej republiky bol toho názoru, že ak nebol v prípravnom konaní vykonaný výsluch obžalovaných v súlade so zákonom, tak tieto nedostatky mali byť napravené na hlavnom pojednávaní. Ďalej uložil prvostupňovému súdu povinnosť odstrániť rozpory vo výpovediach obžalovaných a agenta H. P. a v prípade splnenia podmienok v zmysle § 125 ods. 3 Tr. por. vykonať postup v zmysle § 125 Tr. por. za účelom odstránenia rozporov. Najvyšší súd zdôraznil, že skutok nie je možné postaviť na tom, čo je uvedené v inzeráte, ale skutočnosti uvedené v skutkovej vete musia zodpovedať vykonanému dokazovaniu a nie skutočnostiam uvedeným v inzeráte. Na záver uviedol, že úlohou prvostupňového súdu bude potrebné zopakovať výsluchy svedkov (predtým obžalovaných E. B. a C. B.) tak, aby zodpovedali a boli v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a na základe vykonaných dôkazov ustáliť spáchanie skutku. Po doplnení dokazovania mal prvostupňový súd vo veci opätovne rozhodnúť na základe správne zisteného skutkového stavu.

Po vrátení veci a vykonaní dokazovania súd prvého stupňa uznal obžalovaného rozsudkom z 12. apríla 2017, sp. zn. BB-4T/18/2015, za vinného z toho istého trestného činu ako v predchádzajúcom rozhodnutí, ktoré bolo zrušené a uložil mu rovnaký trest za spáchanú trestnú činnosť. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že svoje rozhodnutie založil na výpovedi svedka P., o pravdivosti ktorej nemal pochybnosti z dôvodu, že jeho vyjadrenia korešpondujú so zabezpečenými zvukovými a obrazovo-zvukovými záznamami.

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por., odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby, b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por., orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 2 ods. 19 Tr. por., pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí smie súd prihliadnúť len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 258 ods. 1 Tr. por., ak obžalovaný po prednesení obžaloby a vyjadrení poškodeného neurobil vyhlásenie uvedené v § 257 ods. 1 písm. b/ alebo c/, predseda senátu potom, ako zistí podmienky na vykonanie hlavného pojednávania, zistí osobné údaje obžalovaného a poučí ho o jeho právach. Potom umožní prokurátorovi vylúchnuť obžalovaného. Obžalovaného treba vylúchnuť na obsah obžaloby,

a ak bol uplatnený nárok na náhradu škody, aj na tento nárok. Pritom sa postupuje podľa § 122 ods. 2 a 3.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por., ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovел návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Najvyšší súd z predloženého spisu zistil, že napadnutý rozsudok trpí podstatnými vadami konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené vyššie uvedené ustanovenia.

V predmetnej trestnej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe predloženého spisového materiálu zistil, že súd prvého stupňa pri dokazovaní na hlavnom pojednávaní a pri hodnotení vykonaných dôkazov nepostupoval v zmysle vyššie citovaných ustanovení, postupoval pritom v rozpore so zásadou náležitosti zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností.

Súd prvého stupňa v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní z 12. apríla 2017 nepreveril obhajobné tvrdenia obžalovaného v tom smere, že neprijal úplatok od E. B. v hodnote 20,- eur za vykonanie STK a EK na osobnom motorovom vozidle, ale sa jednalo o poplatok za prednostné vybavenie. V danom prípade sa súd nezaoberal argumentáciou obžalovaného, či mal obžalovaný vedomosť o tom, že C. B. a E. B. požadujú od svedka - agenta H. P. úplatok, resp. či mal obžalovaný uzatvorenú dohodu o takejto spolupráci. Navyše z výpovede svedka - agenta nevyplýva, že by bol priamo prítomný pri odovzdávaní peňazí obžalovanému E. Z., naopak, od E. B. mal iba sprostredkovanú informáciu o tom, že E. B. odovzdal peniaze technikovi E. Z. za vykonanie kontroly.

V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na výsluch svedka - agenta (viď zápisnica z hlavného pojednávania konaného 15. júna 2015), ktorý vypovedal v neprítomnosti obžalovaného: „ ... Potom prišiel muž v tmavej bunde (pozn. E. B.), opýtal sa ma, či čakám na neho, tak som mu povedal, že áno, ak ide od C.. Sadli sme si do môjho auta, opýtal som sa ho, ako to bude prebiehať. Povedal, že mu mám dať peniaze 110,- eur a technický preukaz. V aute som sa ho spýtal, ako je to s tou 100 % úspešnosťou, povedal, že sa nemusím báť, auto musí prejsť. Potom sme sa presunuli na aute z parkoviska do priestoru STK, povedal, že to ide vybaviť, išiel k prijímaciemu okienku, potom sa ku mne vrátil. Keď išiel od okienka, tak sa stretol s nejakým pánom, ktorému ukázal mňa a moje auto, ja som prišiel k nim, z rozhovoru som usúdil, že je to technik, ktorý povedal, že musím počkať aspoň trištvrté hodinu, lebo musí urobiť nejaké nákladné auto. Technik išiel preč, ja som ostal s C. otcou, kde sme sa rozprávali, že je to dosť veľa peňazí za STK a EK, on mi povedal, že niečo je pre neho, niečo je pre technika. Potom mu zazvonil telefón, niekomu hovoril, že je to vybavené cez Z., potom odišiel preč a ja som čakal na technika, kedy ma zoberie. Technik zhruba po hodine prišiel, povedal, nech mu dám auto do haly, vykonal STK a EK, s autom som išiel z haly na parkovisko, technik povedal, že ide vybaviť papiere, aby som počkal aspoň 10 minút, potom mi papiere doniesol a ja som išiel preč." Na otázku obhajcu obžalovaného Mgr. Paráka, či vedel vopred a či mu niekto oznámil, kto vykoná STK, uviedol svedok - agent, že o tejto skutočnosti nevedel. Na ďalšiu otázku uviedol, že C. otec mu povedal, že časť peňazí je pre neho, časť pre technika a zvyšná na poplatky. Na otázku obhajcu, kto potom uhradil poplatky a ako sa disponovalo s týmito peniazmi, keď sa prišlo na STK, uviedol svedok - agent tak ja som celú sumu vyplatil otcovi C., on išiel k okienku a zrejme vyplatil poplatky. Na otázku obhajcu, či toto videl, uviedol svedok - agent, že videl som, ako išiel k okienku (pozn. E. B.), ako vypisoval nejaké papiere, to či vyplatil peniaze som nevidel. Na otázku obhajcu, či ho oboznámil B. st. o tom, aké poplatky zaplatil, svedok - agent uviedol, že nepovedal konkrétne aké poplatky. Na otázku obhajcu, či dostal od Z. alebo od B. st. doklad o zaplatení poplatku, uviedol svedok - agent, že technik mu odovzdal protokoly o vykonaní STK a EK a vedel, že tam boli aj nejaké

papiere súvisiace s poplatkami, ale nebol si istý. Ďalej uviedol na otázku, či boli zistené nejaké vady na vozidle pri STK a EK, že nesvietila nejaká žiarovka, o tejto skutočnosti sa rozprával s technikom.

Aj vzhľadom na uvedené má Najvyšší súd Slovenskej republiky za to, záver prvostupňového súdu o tom, že obžalovaný v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu cez sprostredkovateľa pre seba prijal úplatok, sa javí ako predčasný. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že prvostupňový súd na pojednávaní 12. apríla 2017 z objektívnych dôvodov nemohol vykonať konfrontáciu obžalovaných a svedka - agenta H. P. v zmysle § 125 Trestného poriadku za účelom odstránenia rozporov vo výpovediach obžalovaných a svedka - agenta tak, ako mu to uložil v rozhodnutí najvyšší súd, nakoľko agent zásadne nesúhlasil s odtajnením jeho totožnosti a následným vykonaním konfrontácie (vyjadrenie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 3. marca 2017).

Podľa názoru najvyššieho súdu hodnotiace závery súdu v otázke skutkových zistení v posudzovanej veci nie sú jednoznačné, nakoľko nevykonaním dôkazu - konfrontácie sa prokurátor dostal do dôkaznej núdze a neunesol v tejto časti dôkazné bremeno. Z uvedeného vyplýva, že dôkazná situácia z hľadiska dôkaznej sily a vierohodnosti zabezpečených, vykonaných dôkazov nie je taká, že absolútne vylučuje obhajobnú argumentáciu obžalovaného E. Z.. V danom prípade sa napadnuté rozhodnutie špecializovaného trestného súdu neopiera o náležité zistený skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie tak, ako to vyplýva z § 2 ods. 10 Tr. por., a to z dôvodu vyššie uvedených neodstránených rozporov. Ďalej je potrebné skonštatovať, že pri hodnotení dôkazov nepostupoval súd dôsledne v zmysle vyššie citovanej zásady uvedenej v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por. Dôkazný postup je potrebné vyčerpávajúcim spôsobom popísať a logicky i vecne presvedčivým spôsobom zdôvodniť. Táto požiadavka vyplýva z ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por., ktoré upravuje požiadavky kladené na odôvodnenie rozsudku. V zmysle tohto ustanovenia je potrebné vyložiť, ktoré skutočnosti vzal súd pri svojom rozhodnutí za preukázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov (najmä ak si vzájomne odporujú). Z odôvodnenia musí byť tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal z obhajobným tvrdením obžalovaného a akými právnymi úvahami sa riadil, keď posúdil ním zistené skutočnosti podľa príslušných ustanovení Trestného zákona v otázke viny a trestu. Niet pochyb o tom, že procesné predpisy ponechávajú hodnotenie vykonaných dôkazov na voľnú úvahu súdu prvého stupňa, avšak voľná úvaha nemôže byť absolútna a nesmie byť prejavom ľubovôle, resp. svojvôle. Podľa zistenia najvyššieho súdu vykonané dôkazy súd prvého stupňa vyhodnotil značne jednostranne, a to v neprospech obžalovaného.

Obžalovaný E. Z. na hlavnom pojednávaní poprel spáchanie trestného činu. Súd prvého stupňa jeho obrane neuveril, pričom svoje rozhodnutie o jeho vine ako bolo už vyššie spomenuté, založil na výpovedi svedka - agenta P.. Podstatné podľa súdu prvého stupňa je, že obžalovaný E. Z. finančné prostriedky nie len pred ale aj po vykonaní kontroly neodviedol do pokladne, napriek tomu, že k jeho zadržaniu došlo v značnom časovom odstupe od prevzatia finančných prostriedkov od svedka (predtým obžalovaného) E. B.. Napriek uvedenému konštatovaniu sa súd prvého stupňa ani nezaoberal prípadnou inou právnou kvalifikáciou konania obžalovaného, napríklad trestného činu sprenevery za predpokladu, že prijal záver, že ak mal obžalovaný E. Z. dostatok času na to, aby peniaze išiel odniesť do svojho stola do kancelárie technikov, kde ich našla polícia, tak mal aj dostatok času, aby tieto išiel odniesť a riadne zaevidovať do pokladne p. H., čo však neurobil.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa v konaní vôbec nepodarilo rozptýliť pochybnosti o tom, či obžalovaný prijal úplatok od E. B.. V konaní bolo preukázané, že obžalovaný prijal sumu 20,- eur od E. B., nevystavil však pokladničný blok zákazníčkovi za príplatok za vybavenie so skrátením čakacej doby na kontrolu motorového vozidla podľa cenníka, ani ho následne nezaúčtoval v pokladni. V danej trestnej veci však neboli objasnené okolnosti v postupoch na stanici technickej kontroly, či obžalovaný E. Z. po vykonanej kontrole STK a EK a po prevzatí sumy 20,- eur od E. B., nevydal pokladničný blok za poplatok na prednostné vybavenie v dôsledku toho, že nemal ukončenú predchádzajúcu kontrolu motorového vozidla a mohol poplatok zaúčtovať neskôr. S touto skutočnosťou sa súd prvého stupňa nevysporiadal, bude preto jeho úlohou v ďalšom konaní ju zisťovať, a to aj vykonaním výsluchu p. H., pracovníčky príjmu vozidiel na stanici technickej kontroly

s prihliadnutím na listinný dôkaz - cenník za výkon kontrol technického stavu vozidiel ohľadom spôsobu platby, prípadne zaúčtovania a iných skutočností, ktoré vyplynú z dokazovania. Ďalej je potrebné vypočítať k týmto okolnostiam Ing. J. P., splnomocneného konať v mene spoločnosti PESCA International, spol. s r.o.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že nie je povinnosťou obžalovaného dokazovať svoju nevinu, pretože zásada prezumpcie nevinu vyžaduje, aby to bol štát, kto nesie v trestnom konaní dôkazné bremeno. Preto je nevyhnutné, aby bola vina bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. Vykonané dôkazy musia jednoznačne a s najvyšším stupňom istoty preukazovať, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, že predstavuje skutočne závažnú hrozbu pre spoločnosť a že práve obžalovaný je osobou, ktorá sa žalovaného skutku dopustila. Najvyšší súd zdôrazňuje, že zásada náležitého zistenia skutkového stavu vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine a treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty, nie iba o pravdepodobnosť, a preto aj keby prichádzali do úvahy dva či viac výkladov skutkového deja na základe vykonaných dôkazov, nie je možné urobiť záver, ktorý najviac zaťažuje obžalovaného, a to práve s ohľadom na princíp prezumpcie nevinu a tam, kde sú akékoľvek pochybnosti, musia byť vyložené v prospech obžalovaného.

Vo vzťahu k skutkovej vete, ktorá má vyjadrovať žalovaný skutok, ktorého sa obžalovaný podľa zistenia súdu dopustil, uviedol súd v napadnutom rozhodnutí, že „.... vozidlo prejde cez kontrolu.“. Takáto úprava skutkovej vety je však podľa názoru najvyššieho súdu v rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia na č.l. 15 súd pochybil, ak uvedený skutkový záver založil iba na vyjadreniach svedka C. B. z prípravného konania bez toho, aby mal uvedenú okolnosť preukázanú inými zákonnými dôkazmi, napríklad konfrontáciou agenta s obžalovaným. Za danej situácie totiž súd nemôže preveriť tvrdenia vyplývajúce zo skutkovej vety. Bude preto potrebné v ďalšom konaní zosúladiť skutkovú vetu s vykonanými dôkazmi a nimi preukázaným skutkovým stavom.

V posudzovanej veci ako už bolo vyššie uvedené, súd prvého stupňa sa dôsledne nevyrovnal so všetkými skutočnosťami potrebnými na zákonné rozhodnutie, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

